

ภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนราธิวาส
The Proactive Leadership of School Administrators on Strategic plans
Administration under the Narathiwat Provincial Office of the Non-Formal and
Informal Education

มุฮัมหมัดอัสรี ยูโซ๊ะ^{1*} และนิตยา เรืองแป้น²
Muhammadasree Yusoh^{1*} and Nittaya Ruangpan²

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา¹
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา²
Master degree of Department of Educational Administration, Faculty of Education, Yala Rajabhat University¹
Faculty of Education, Yala Rajabhat University²

*Corresponding author, e-mail: 736493021@yru.ac.th เบอร์โทรศัพท์ 084-966-5651

(Received: November 7, 2023; Revised: October 30 2024; Accepted: December 2, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และ 3) เพื่อประมวลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนราธิวาส คำนวณจากสูตรของเครซีและมอร์แกน จำนวน 165 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าทีและค่าเอฟ และการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนตัวแปรประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีระดับความคิดเห็นแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11-15 ปี ทั้ง 4 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ ผู้บริหารควรศึกษาเรียนรู้ตลอดเวลา มีวิสัยทัศน์ในการทำงานที่ดี ควรวางแผนเป้าหมายในอนาคตที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน มีความมุ่งมั่นตั้งใจ มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน จะต้องสร้างแรงจูงใจในการทำงาน มีความเข้าใจ สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณในการแก้ปัญหา และควรแก้ปัญหาให้ตรงจุดเพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารงานให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงรุก; ผู้บริหารสถานศึกษา; การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of proactive leadership of school administrators based on strategic plans administration, 2) to compare classified by gender, educational level and work experiences, and 3) to compile recommendations on the proactive leadership of school administrators based on strategic plans administration. The sample was 165 non-formal and informal education teachers under the Narathiwat Provincial Office of the Non-Formal and Informal Education calculated from Krejcie and Morgan's formula. The instrument was three-part of questionnaire. Statistics consisted of mean scores, standard deviation, t-test and f-test. When differences were found, the paired means test was used by applying the Scheffe's Method.

The results showed that 1) the proactive leadership level of school administrators based on strategic plans administration under the Narathiwat Provincial Office of the Non-Formal and Informal Education was overall at a high level, 2) comparison of the proactive leadership of school administrators based on strategic plans administration under the Narathiwat Provincial Office of the Non-Formal and Informal Education classified by gender and educational level was found no difference while work experience revealed teachers with less than five years of work experience had different opinions levels than teachers with 11 -15 years of work experience in all four aspects at statistical significance level of .05 and 3) suggestions on the proactive leadership of school administrators based on strategic plans administration under the Narathiwat Provincial Office of the Non-Formal and Informal Education were provided. Firstly, school administrators should continuously learn and have a vision for good work. Planning for future goals in accordance with public's needs, having determination, being creative in their work, building up motivation, understanding, and being able to think critically to solve problems were also recommended. Moreover, problems should be solved to the point in order to set management strategies for better direction

Keyword : Proactive Leadership; Educational institution administrators; Non-Formal and Informal Education

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 65 กำหนดให้รัฐจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเพื่อเป็นเป้าหมายระยะยาวในการพัฒนาประเทศ ประกอบกับมาตรา 257 และ 259 กำหนดให้มีการปฏิรูปประเทศเพื่อวางรากฐานการพัฒนาไปสู่ประเทศที่มีความสามัคคีปรองดอง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนา ด้านวัตถุกับการพัฒนา ด้านจิตใจ ประชาชนในสังคมมีโอกาสเท่าเทียมกันและมีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมทั้งมีส่วนร่วม

ในการพัฒนาประเทศ ซึ่งด้านการศึกษาเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่รัฐบาลให้ความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องมีการปฏิรูป การปฏิวัติดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 และการปรับเปลี่ยนประเทศไปสู่ประเทศไทย 4.0 จะเป็นแรงผลักดันให้ประชากรสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและแหล่งเรียนรู้ที่ไร้ขีดจำกัด สามารถพัฒนาองค์ความรู้ การจัดการศึกษาของไทยจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ วางแผนพัฒนาและเตรียมกำลังคนที่จะเข้าสู่ตลาดงานเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และการแข่งขันอย่างเสรีแบบไร้พรมแดนในยุคเศรษฐกิจและสังคม 4.0 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ดังนั้นในยุคแห่งการแข่งขันผู้บริหารต้องพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และต้องสามารถวางแผนเชิงรุก และก้าวไปข้างหน้าก่อนการเปลี่ยนแปลงจะมาถึง เรียกได้ว่า รุกก่อนที่จะเป็นฝ่ายตั้งรับ กล่าวคือผู้บริหารนั้นต้องมีภาวะผู้นำเชิงรุก (Proactive Leadership) ตามแนวคิดของ โควิทย์ Covey, 2004 : อ้างถึง

ในสุชีรา จันทพรหม, 2553) จึงจะทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สำหรับพฤติกรรมการทำงานเชิงรุก (Proactive Approach) คือ การมีอิสรภาพในการเลือกตอบสนองพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง โดยเชื่อมั่นในคุณค่า 4 ประการได้แก่ 1) การรู้จักตนเอง 2) การมีจินตนาการ 3) การมีวิจรรย์ญาณ และ 4) ความมุ่งมั่นที่เป็นอิสระ การจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนราธิวาส ทั้งหมด 13 แห่ง มีการดำเนินการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ สนองตามนโยบายของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนราธิวาส

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนราธิวาส ผู้บริหารควรมีกกลยุทธ์หรือกลวิธีในการวางแผนการบริหารสำหรับองค์กรเพื่อกำหนดทิศทางและจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจนในการวางแผนและการตัดสินใจ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในขององค์กร การควบคุมและการประเมินผลกลยุทธ์และพัฒนาปรับปรุงส่งเสริมการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อสร้างกลยุทธ์หรือกลวิธีการทำงาน ซึ่งจะสามารถช่วยพัฒนาองค์กรหรือสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนและกำหนดนโยบายการบริหารจัดการด้านต่างๆ ของการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพมาตรฐาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนราธิวาส
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน
3. เพื่อประมวลข้อเสนอแนะภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนราธิวาส

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนราธิวาส มีจำนวนทั้งหมด 286 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนราธิวาส จำนวนทั้งหมด 165 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของเครซีและมอร์แกน (1970) จากนั้นใช้วิธีการคำนวณตามสัดส่วนของประชากรของแต่ละสถานศึกษา และสุ่มอย่างง่ายใช้วิธีจับสลากแบบไม่คืนกลับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนราธิวาส ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) โดยสอบถามเกี่ยวกับเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนราธิวาส จำนวน 4 ด้าน ได้แก่

1. การรู้จักตนเอง
2. การมีจินตนาการ
3. การมีวิจารณญาณ
4. ความมุ่งมั่นที่เป็นอิสระ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนราธิวาส มีลักษณะข้อคำถามแบบปลายเปิด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถามมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสาร ตำรา แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎี ภาวะผู้นำ ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นแบบสอบถาม ข้อคำถามนำ และข้อคิดเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำมากำหนดกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์และสร้างเครื่องมือ

2. ร่างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ตามแนวคิดของโควีร์ ทั้ง 4 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 35 ข้อ ประกอบด้วย

1) ด้านการรู้จักตนเอง	จำนวน 9	ข้อคำถามย่อย
2) ด้านการมีจินตนาการ	จำนวน 10	ข้อคำถามย่อย
3) ด้านการมีวิจารณญาณ	จำนวน 8	ข้อคำถามย่อย
4) ด้านความมุ่งมั่นที่เป็นอิสระ	จำนวน 8	ข้อคำถามย่อย

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา ด้วยวิธีการหาดัชนีความสอดคล้อง แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 - 1.00 ตามความเหมาะสม ทั้งนี้จากการหาค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ แต่ละข้อในแบบสอบถามมีค่า 0.66-1.00 ดังนั้นจึงสามารถนำมาใช้ได้ทุกข้อ

4. แบบสอบถามที่มีความความเที่ยงตรงตามเนื้อหาไปทดลองใช้กับครูผู้สอนในสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีความใกล้เคียงกันกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ทำผลการทดลองมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543) โดยค่าความเชื่อมั่นที่ได้อยู่ที่ระดับ 0.949

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยทำหนังสือเรียนถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ซึ่งเป็นครูศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนราธิวาส จำนวน 165 ฉบับ โดยใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจคัดเลือกความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทดสอบค่าทีและทดสอบค่าเอฟ เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ จำแนกตามตัวแปร โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว หากพบความแตกต่างดำเนินการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method) (Hinkle, Wiersma and Jurs, อ้างถึงใน ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553)

ผลการวิจัย

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครราชสีมา มีผลการวิจัยดังนี้

ผลการศึกษาคูณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยสอบถามเกี่ยวกับเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 273 คน โดยแบ่งตามเพศ ส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิง จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 62.27 และเพศชาย จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 37.73 เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ที่กลุ่มปริญญาตรี จำนวน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 94.50 รองลงมา คือ กลุ่มต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.66 และกลุ่มสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.84 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์ในการทำงาน 15 ปี ขึ้นไป จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 34.07 รองลงมา คือ กลุ่มประสบการณ์ในการทำงาน 5 - 10 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 29.67 ประสบการณ์ในการทำงาน 11 - 15 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 21.61 และน้อยที่สุด คือ กลุ่มต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 14.65

ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครราชสีมา ผลปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครราชสีมา

ด้านที่	ระดับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์	M	SD	ระดับ	ลำดับที่
1	ด้านการรู้จักตนเอง	4.19	0.71	มาก	1
2	ด้านการมีจินตนาการ	4.13	0.78	มาก	3
3	ด้านการมีวิจรณ์ญาณ	4.15	0.71	มาก	2
4	ด้านความมุ่งมั่นที่เป็นอิสระ	4.04	0.77	มาก	4
รวมเฉลี่ย		4.13	0.74	มาก	

จากตารางที่ 1 ระดับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M=4.13, SD=0.74) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการรู้จักตนเองเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ (M=4.19, SD=0.71) รองลงมา คือ ด้านการมีจรณ์ญาณโดยมีความคิดความเข้าใจระดับสูงและวิธีคิดเชิงปฏิวัติ (M=4.15, SD=0.71) และด้านการมีจินตนาการด้วยความคาดหวังต่อการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต (M=4.13, SD=0.78) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านการมีความมุ่งมั่นที่เป็นอิสระนำปัจจัยเข้ามากำหนดกลยุทธ์ (M=4.04, SD=0.77)

ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศ ผลปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศ

ด้านที่	ระดับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์	เพศ				t	Sig.
		ชาย		หญิง			
		M	SD	M	SD		
1	ด้านการรู้จักตนเอง	4.24	0.38	4.17	0.32	1.274*	0.038
2	ด้านการมีจินตนาการ	4.15	0.52	4.12	0.33	0.556*	0.006

ด้านที่	ระดับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารตามแผนกลยุทธ์	เพศ				t	Sig.
		ชาย		หญิง			
		M	SD	M	SD		
3	ด้านการมีจรรยาบรรณ	4.17	0.45	4.14	0.39	0.564*	0.016
4	ด้านความมุ่งมั่นที่เป็นอิสระ	4.08	0.47	4.02	0.34	0.989*	0.001
	รวมเฉลี่ย	4.16	0.45	4.11	0.34	0.846*	0.015

จากตารางที่ 2 ระดับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและ รายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา ผลปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ระดับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านที่	ระดับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหาร สถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์	ระดับการศึกษา				t	Sig.
		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
		M	SD	M	SD		
1	ด้านการรู้จักตนเอง	4.19	0.34	4.29	0.29	-0.920	0.929
2	ด้านการมีจินตนาการ	4.13	0.37	4.06	0.80	0.546*	0.040
3	ด้านการมีจรรยาบรรณ	4.14	0.41	4.29	0.28	-1.136	0.515
4	ด้านความมุ่งมั่นที่เป็นอิสระ	4.04	0.40	4.04	0.27	0.035	0.148
	รวม	4.12	0.38	4.17	0.41	-0.369	0.408

จากตารางที่ 3 ระดับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน แต่รายด้าน พบว่าด้านการมีจินตนาการ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ผลปรากฏดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ระดับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ด้านที่	ระดับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหาร สถานศึกษาในการบริหาร ตามแผนกลยุทธ์	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน								F	คู่ที่ต่างกัน
		น้อยกว่า 5 ปี		5 - 10 ปี		11 - 15 ปี		15 ปีขึ้นไป			
		M	SD	M	SD	M	SD	M	SD		
1	ด้านการรู้จักตนเอง	4.08	0.36	4.40	0.29	4.17	0.27	4.14	0.43	4.728*	(1,3)
2	ด้านการมีจินตนาการ	3.80	0.68	4.33	0.40	4.12	0.31	4.10	0.41	5.407*	(1,3)

ด้านที่	ระดับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหาร สถานศึกษาในการบริหาร ตามแผนกลยุทธ์	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน								F	คู่ที่ต่างกัน
		น้อยกว่า 5 ปี		5 - 10 ปี		11 - 15 ปี		15 ปีขึ้นไป			
		M	SD	M	SD	M	SD	M	SD		
3	ด้านการมีจรรยาบรรณ	4.06	0.42	4.39	0.37	4.09	0.33	4.13	0.49	4.603*	(1,3)
4	ด้านความมุ่งมั่นที่เป็นอิสระ	4.09	0.33	4.29	0.37	3.94	0.32	4.05	0.47	6.134*	(1,3)
รวมเฉลี่ย		4.19	0.34	4.13	0.41	4.15	0.40	4.04	0.39	5.218*	(1,3)

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 ระดับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด โดยผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีระดับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ ที่แตกต่างจากครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 -15 ปี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ กลุ่มตัวอย่างคือ ครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนราธิวาส ได้แก่

ผู้บริหารควรศึกษาเรียนรู้ตลอดเวลา มีวิสัยทัศน์ในการทำงานที่ดี ควรวางแผนเป้าหมายในอนาคตที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน มีความมุ่งมั่นตั้งใจ มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน จะต้องสร้างแรงจูงใจในการทำงาน มีความเข้าใจ สามารถติดต่ออย่างมีจรรยาบรรณในการแก้ปัญหา และควรแก้ปัญหาให้ตรงจุดเพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารงานให้เป็นไปได้ในทิศทางที่ดีขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนราธิวาส ผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนราธิวาส โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชีรา จันทพรหม (2553) ที่ศึกษาอิทธิพลภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร พบว่า ภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากปัจจุบันการบริหารงานที่จะสำเร็จผลได้ตามเป้าหมายผู้บริหารจำเป็นต้องอาศัยความสามารถในการมีอิทธิพล โน้มน้าวและจูงใจผู้อื่น ให้ความสำคัญในการวางแผนสำหรับการเตรียมความพร้อมในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง แสวงหาโอกาสใหม่ ๆ การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้เพื่อการพัฒนาองค์กร บริหารงานอย่างมีวินัย ซื่อสัตย์ มีเหตุผล โดยยึดหลักความโปร่งใส และบริหารงานด้วยความเชื่อมั่น ในความรู้ความสามารถของตนเอง ตัดสินใจอย่างมีเหตุมีผล ทั้งนี้ภาพร แสนเมือง (2557) กล่าวว่า การบริหารงานที่ประสบผลสำเร็จได้ตามเป้าหมาย จำเป็นจะต้องมีผู้นำที่มีคุณลักษณะภาวะผู้นำที่ดี ต้องมีพฤติกรรมดี มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ยึดหลักคุณธรรมส่งเสริมให้มีการพัฒนาให้ความรู้ เคารพในการตัดสินใจ และให้เกียรติยอมรับในความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร เพื่อนำองค์การไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

ด้านการรู้จักตนเอง ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกียรติศักดิ์ โพธิ์นิษฐ์ (2563) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงรุกกับประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน พบว่าด้านการรู้จักรู้จักตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงานโดยรวม

ด้านคุณภาพ ปริมาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ดี กล้ายอมรับผิด มองเห็นความแตกต่างระหว่างความสำเร็จกับความล้มเหลววางแผนงานได้สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ รู้จุดอ่อน จุดแข็ง และศักยภาพของตนเอง รวมทั้งสถานศึกษา มีการพัฒนาตนเองและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีศักยภาพอยู่เสมอ ทั้งนี้กิตติพร เนาวิสุวรรณและคณะ (2550) ได้กล่าวถึงการรู้จักตนเองไว้ว่า การที่ผู้บริหารสามารถเข้าใจและประเมินจุดดี จุดด้อย ความสามารถของตนเองและเรียนรู้วิธีการปรับปรุงตนเองและการบริหารงานได้

ด้านการมีจินตนาการ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐชานันท์ พูลแก้ว (2558) ที่ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 พบว่า ระดับภาวะผู้นำตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู ด้านการมีจินตนาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการคาดการณ์เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตที่มีผลกระทบต่อโรงเรียน และสามารถวางแผนในการแก้ปัญหาได้มองการณ์ไกลสามารถวางแผนกลยุทธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างวิกฤติให้เป็นโอกาสสามารถนำข้อบกพร่องมาหาแนวทางแก้ไขและการพัฒนาที่มุ่งสู่นาคต มีความคิดสร้างสรรค์นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ทั้งนี้สุชีรา จันทพรหม (2553) ได้กล่าวถึงการมีจินตนาการไว้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนก่อนที่จะเข้าสู่ตำแหน่งนั้นต้องผ่านการสอบคัดเลือกและต้องมีวุฒิ การศึกษาทางด้านบริหารการศึกษา เพื่อให้ได้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านบริหารสามารถบริหารงานโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารจะต้องได้รับการอบรมตามหลักสูตรการบริหารก่อนเข้าสู่ตำแหน่งอีกด้วย อีกทั้งยังเห็นได้ว่าผู้ที่เข้ามาดำรงตำแหน่งผู้บริหารนั้นส่วนใหญ่จะเคยเป็นรองผู้อำนวยการโรงเรียนมาก่อน ทำให้มีความรู้ในการบริหารจัดการเป็นอย่างดี

ด้านการมีวิจารณ์ญาณ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชีรา จันทพรหม (2553) ที่ศึกษาอิทธิพลภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร พบว่า ภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร ด้านการมีวิจารณ์ญาณโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม รู้ว่าสิ่งใดถูกหรือผิด มีวินัยที่จะควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ ใจกว้างแก้ปัญหาด้วยวิธีแบบประชาธิปไตย มีเหตุผล เที่ยงตรง ไม่ลำเอียง บริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำงานและรู้จักวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทั้งนี้ภาพรแสนเมือง (2557) ได้กล่าวถึงการมีวิจารณ์ญาณไว้ว่า การตระหนักรู้และกระทำสิ่งต่าง ๆ อยู่บนพื้นฐานของความดี ความซื่อสัตย์สุจริต และมีวินัยในการบริหารงานเพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและอยู่บนความถูกต้องดีงาม

ด้านความมุ่งมั่นที่เป็นอิสระ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิภาพร แสนเมือง (2557) ที่ศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหาร ด้านการมีความมุ่งมั่นที่เป็นอิสระ อยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานมีความตั้งใจที่แน่วแน่ เชื่อมั่นในความสามารถภายในของตนเอง บริหารงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน รับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองและใช้ความคิดนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์สามารถเลือกที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามที่ตนเองตระหนัก ไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เกียรติศักดิ์ โพธิ์กนิษฐ์ (2563) ได้กล่าวถึงการมีความมุ่งมั่นที่เป็นอิสระไว้ว่า การรับรู้ถึงความทุ่มเทและความมุ่งมั่นในการทำงาน บริหารงานด้วยความเชื่อมั่น ในความรู้ความสามารถของตนเอง กล้าคิดกล้าตัดสินใจและลงมือกระทำสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นความคิดริเริ่มในการพัฒนา และแก้ไขปัญหาขององค์การอย่างสร้างสรรค์โดยไม่ตกอยู่ภายใต้การชี้นำของบุคคลอื่น

2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ สำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามตัวแปรเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของอุมาวดี วัฒนชนกุล (2560) ที่ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ผลที่ได้คือภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปรเพศ ภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไป ตามสมมติฐานของงานวิจัย ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้บริหารได้เข้าใจถึงความเท่าเทียมและความต้องการของ เพศแต่ละเพศทำให้สามารถทำงานร่วมกันได้ และแสดงออกถึงความคาดหวังในผลการปฏิบัติงานที่ดีที่สุด มีการระบุ วิสัยทัศน์อย่างชัดเจน ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความรู้สึกต้องปฏิบัติตาม มีการแสดงศักยภาพของคนออกมาเพื่อนำพา สู่เป้าหมาย กระตุ้นให้ทุกคนทำงานเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน ทั้งนี้สกาเวเดือน ศิริรัตน์ (2561) ได้กล่าวว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาทราบถึงความแตกต่างของผู้ใต้บังคับบัญชา ทราบจุดเด่น จุดด้อย ของผู้ตามและให้ความสนใจใน ความ ต้องการ และความเจริญก้าวหน้าของผู้ตาม คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยความสัมพันธ์ สนใจ ดูแล เอาใจ ใส่ผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคลอย่างใกล้ชิด ด้วยบรรยากาศการสนับสนุนผู้ร่วมงานอย่างเท่าเทียมกัน

ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ สำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน แต่รายด้าน ในด้านการมีจินตนาการมีความแตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงาน วิจัยของนิตติล สิงห์เวียง (2557) ที่ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ต่อการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของบุคลากรเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ต่อการบริหารงาน จำแนกตามระดับการ ศึกษาภาพรวมไม่แตกต่างกัน ธนากร พูลพิพัฒน์ (2560) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสามารถกระตุ้นให้เกิดการทำงานเป็นทีม ให้กำลังใจกัน ยกย่องและ ชมเชยครูอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารโรงเรียนมีการกระตุ้นให้พูดตามให้ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน ทำให้ผู้ตามมีความต้องการหาแนวทางใหม่ ๆ มาแก้ไขปัญหาในหน่วยงาน เพื่อหาข้อสรุปใหม่ที่ดีกว่าเดิม เพื่อทำให้ เกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์โดยผู้นำมีการคิดและแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในสังคมพหุวัฒนธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามในอำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของศรีจันทร์ สามงามพุ่ม (2559) ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ในกลุ่มเครือข่ายบางพลี 2 สังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไป ตามสมมติฐานของงานวิจัย ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เนื่องจาก ผุสดี จิรนากุล (2562) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ามาพูดคุย ปรึกษาหารือด้วยความเป็นกันเอง และมีปฏิสัมพันธ์ ที่ดีระหว่างกัน คอยเป็นที่ปรึกษาและเป็นที่ปรึกษา คอยช่วยเหลือ ชี้แนะ สนับสนุนอยู่เสมอ เอาใจเขามาใส่ใจเราและ คำนึงถึงความต้องการเป็นรายบุคคลสิ่งเหล่านี้จะทำให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารู้สึกว่าผู้บริหารคอย เป็นโค้ชและเป็นที่ปรึกษาอยู่ตลอดเวลา ส่งผลต่อความสุขในการทำงาน และนำไปสู่การนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ ประสบผลสำเร็จ

ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ สำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของนิตติล สิงห์เวียง (2557) ที่ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ต่อการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของ บุคลากรเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ต่อการบริหารงาน จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงานด้านการสร้างแรงบันดาลใจ บุคลากรที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 1-5 ปี กับ 21 ปี ขึ้นไป และ 6-10 ปี กับ 21 ปีขึ้นไป, 11-15 ปี กับ 21 ปีขึ้นไป และ 16-20 ปี กับ 21 ปี ขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้บริหารแสดงให้เห็นในการจัดการหรือ การทำงานที่เป็นกระบวนการ โดยมอบหมายงานให้เหมาะกับความสามารถและประสบการณ์ ซึ่งไม่ได้มอบหมายงาน ตามอายุการทำงานของผู้ร่วมงาน ทำให้ผู้ร่วมงานมีการยอมรับเชื่อมั่นศรัทธาภาคภูมิใจและไว้วางใจ ในความสามารถ

ของผู้นำมีความยินดี ที่จะทุ่มเทการปฏิบัติงานตามภารกิจ โดยผู้นำจะมีการประพุดิตนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น เสียสละเพื่อประโยชน์ของกลุ่ม เน้นความสำคัญในเรื่องค่านิยมความเชื่อและการมีเป้าหมายที่ชัดเจน ทั้งนี้ ภัทร ปัญญาวงศ์ (2563) ได้กล่าวไว้ว่าเพราะความแตกต่างทางด้านประสบการณ์ของบุคลากรที่เพิ่งเข้าปฏิบัติงานกับ บุคลากรที่ปฏิบัติงานมานานแล้วย่อมมีความคิดเห็นและการรับรู้เกี่ยวกับประสิทธิภาพ สมรรถนะ และพฤติกรรม ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ตลอดจนการได้รับแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานจากผู้บริหารแตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนราธิวาส สามารถสรุปผลการค้นคว้าอิสระได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 165 คน โดยแบ่งตาม เพศ ส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิง จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 66.70 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ส่วนใหญ่เป็น ระดับปริญญาตรี 155 คน คิดเป็นร้อยละ 93.90 และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ส่วนใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์ การทำงาน 10-15 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 49.10

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนราธิวาส มีรายละเอียดดังนี้

ภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนราธิวาส จำแนกเป็นภาพรวมและรายด้าน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการรู้จักตนเอง รองลงมา คือ ด้านการมีจรรยาบรรณ และด้านการมีจิตนาการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือด้านการมีความมุ่งมั่นที่เป็นอิสระ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตาม แผนกลยุทธ์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีรายละเอียดดังนี้

ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ สำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามตัวแปรเพศ โดยภาพรวมและ รายด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ สำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่าง แต่รายด้านแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ สำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ภาพรวม และรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด โดยผู้ที่ มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีระดับภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกล ยุทธ์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 -15 ปี

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ด้านการรู้จักตนเอง ผู้บริหารควรควบคุมอารมณ์ตนเองได้ดีในทุกสถานการณ์ สร้างความคิดในการใช้ คำถามจูงใจบุคลากร และควรเห็นถึงความแตกต่างระหว่างความสำเร็จกับความล้มเหลว

2. ด้านการมีจินตนาการ ผู้บริหารควรรับฟังแนวความคิดของบุคลากรด้วยเหตุผลเพื่อผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทั้งระบบผู้บริหารควรมีการตรวจสอบ ทบทวนและประเมินผลความคิดเชิงระบบอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารควรจัดทำแผนกลยุทธ์ในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านการมีวิจรรย์ญาณ ผู้บริหารควรมุ่งมองและทางเลือกต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาโดยยึดหลักการของคุณธรรมเป็นสำคัญ วิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ แก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ และใช้วิธีบริหารแบบธรรมาภิบาล

4. ด้านการมีความมุ่งมั่นที่เป็นอิสระ ผู้บริหารควรมีความมุ่งมั่นในการบริหารเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความมุ่งมั่นที่เป็นอิสระและบริหารงานการศึกษาได้อย่างดีโดยไม่ถูกครอบงำจากสิ่งแวดล้อมรอบข้าง และแสดงให้เห็นถึงความแน่วแน่ในอุดมคติ ความเชื่อ ในการปฏิบัติงานว่าจะสามารถเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อการศึกษาค้นคว้า ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษารูปแบบปัจจัยภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ เพื่อที่จะสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

เอกสารอ้างอิง

- กิตติพร เน่าสุวรรณ และคณะ. (2550). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปนิสัยเชิงรุกของหัวหน้าสถานีนอนามัยในจังหวัดนครราชสีมา. สถาบันพระบรมราชชนก วิทยาลัยพยาบาลนครราชสีมา.
- เกียรติศักดิ์ โปธิกนิษฐ์. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงรุกกับประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน. ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงกลยุทธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชูศรีวงศ์รัตน์. (2553). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ณภัทร ปัญญาวงศ์. (2563). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ณัฐชานันท์ พูลแก้ว. (2558). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ธนากร พูลพิพัฒน์. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในงานของครูโรงเรียนนันทพิทยาจารย์ อำเภอพนัสนิคมจังหวัดชลบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิติตล สิงห์เวียง. (2557). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ต่อการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของบุคลากรเทศบาล นครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการภาครัฐ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- นิภาพร แสนเมือง. (2557). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ผุสดี จิรนากุล. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่ฟ้าหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา.

(JPE)วารสารทัศนมิติทางการศึกษา ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม 2567)

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคม*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ศรีจันทร์ สามงามพุ่ม. (2559). การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในกลุ่มเครือข่าย บางพลี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี*. 4(3) : 9-17.
- สกาเวเดือน ศิริรัตน์. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชยมศึกษาเขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี*. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2563). *นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานสำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563*. กรุงเทพฯ.
- สุชีรา จันทพรหม. (2553). *อิทธิพลภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร*. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุมาวดี วัฒนะกุล. (2560). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

